

Deel 3: Meststoffen kiezen en kopen

Waarmee gaan we bemesten

Als je in de tuincentra of op internet zoekt naar organische meststoffen is er vaak keus te over. Maar wat moet je nou kopen?

Natuurvriendelijk tuinieren staat op het moment flink in de belangstelling. De grote firma's zijn hier op ingesprongen door voor zowat alles wat in een tuin groeit een aparte meststof te maken (organische mest voor druiven, voor aardbeien, voor aardappels, voor groente, voor bloemen, en ga zo maar door). Deze meststoffen zijn stuk voor stuk vreselijk duur. Misschien lijkt het je handig maar je kunt prima zonder.

Leren denken in basis meststoffen.

Leuker is het om een aantal basis meststoffen te kiezen. Als je weet hoe je die kunt gebruiken kun je het vrijwel iedere plantensoort naar de zin maken.

Daarvoor heb je de volgende dingen nodig:

- Een basismeststof om veel organische stof in de grond te brengen: prima geschikt hiervoor zijn compost en/of stalmest (rund of paard) ook wel bulkmest genoemd. Deze voedt het bodemleven en wordt langzaam omgezet in plantenvoeding. Heb je te weinig verse mest of compost, dan kun je ook gedroogde koemestkorrels kopen.
- Een samengestelde organische mest die voldoende voeding (N-P-K) bevat als basis voor iedere plant. Bevat ook organische stof, maar minder dan bulkmest. De plantenvoeding komt sneller vrij
- Enkelvoudige meststoffen om extra stikstof (N), extra kalium(K), en extra magnesium (MgO) te kunnen geven als een plant dit wenst
- Kalkmeststof om de pH van je grond op peil te houden
- Een groenbemester om braakliggende stukjes grond mee in te zaaien.

Bulkmest

Onder bulkmest verstaan we compost en verse stalmest. Compost maak je bij voorkeur zelf. Stalmest zul je bij een boer of paardenfokker vandaan moeten halen. Verse mest moet minstens 6 maanden oud zijn. Nog beter is het 1 of 2 jaar te laten narijpen voordat je het gebruikt. Voordeel: het voegt veel organische stof toe aan de grond (het is lekker vet). Nadeel van stalmest: Het kan veel onkruidzaden bevatten, medicijnresten, houtkrullen (schimmels) en ziektekiemen.

Zorg dat je weet waar de mest vandaan komt. Boeren en paardenbedrijven willen graag van hun mest af, in verband met hun mestboekhouding. Ook is het vervoeren en gebruiken van dierlijke mest aan strenge wettelijke regels gebonden.

Als je mest van koe of paard gebruikt, zorg er dan in ieder geval voor dat het ouder is dan 6 maanden. Dat het stro bevat en geen houtkrullen. En dat je het goed onder werkt, zodat je sla niet tussen de poep groeit.

Samengestelde organische meststoffen

Het woord zegt het al: dit zijn de zakken mest waarin verschillende meststoffen zijn gemengd. Daardoor komen alle voedingsstoffen erin voor.

Deze meststoffen bevatten minder organische stof, maar veel meer voedingsstoffen dan de bulkmest. Ze zijn een goede aanvulling op compost en stalmest.

Nadeel is de prijs. Organische mest is hot! De prijzen daarom ook. Het loont om aanbiedingen in de gaten te houden, en/of samen in te kopen.

In de winkel vind je organische tuilmest en organische moestuinmest of groentemest. Het belangrijkste verschil tussen deze 2 soorten is de verhouding waarin N-P-K in de mest voorkomen. In een moestuin- of groentemest zit dit in de verhouding die de meeste groenten graag willen (veel Kalium). Bij een algemene tuilmest is de stikstof (N) het meest aanwezig, en zul je Kalium moeten bijmesten.

Waar moet je op letten

- De dosering: hoeveel gram moet je strooien per m². Hoeveel heb je nodig voor 100 m²
- Hoe vaak per jaar moet je de mest gebruiken (werkingsduur)
- Wat is het gehalte organische stof (hoe hoger hoe liever)
- Hoeveel N-P-K en Mg bevat de meststof en in welke verhouding?

Enkelvoudige meststoffen

Hiermee kun je een plant van een specifieke voedingsstof voorzien. Bladgewassen en kool hebben graag wat extra stikstof, wortelgewassen extra kalium, en soms heeft een plant een tekort aan magnesium. In de natuurvriendelijke tuin kun je o.a. de volgende meststoffen gebruiken

- Bloedmeel: organische meststof voor extra stikstof (N)
- Beendermeel: een organische meststof voor extra fosfor (P)
- Vinasse: organische meststof voor extra kalium (K)
- Patentkali: een delfstof voor extra kalium (K)
- Kiezeriet: een delfstof voor extra magnesium (Mg)

Dit is geen volledige lijst, maar je kunt hier een heel eind mee komen.

Kalkmeststoffen

Voordat je kalk gaat strooien moet je eigenlijk de zuurgraad van je grond (laten) testen. Dan pas weet je hoeveel en hoe vaak je kalk moet strooien.

Gebruik geen "gebluste" landbouwkalk. Deze is agressief en je kunt er jezelf en je planten- en dierenleven mee verbranden. Koop een kalk geschikt voor de tuin.

Het makkelijkste werkt een korrelkalk, deze waait niet weg. Wel vraagt het meer tijd om uit elkaar te vallen en in de grond opgenomen te worden.

Tijdens het groeiseizoen kun je het best een snelwerkende zachte kalksoort gebruiken.

Meest geschikte kalksoort hiervoor is zeewierkalk. Voor een najaarsbemesting voldoet een langzaam werkende groenkalk.

Waar moet je op letten?

- Bevat de kalksoort ook magnesium? Dit is een pluspunt. Anders zul je op een andere manier wat magnesium in de grond moeten krijgen.
- Welke maanden van het jaar kun je de kalk het beste strooien
- Mag de kalksoort tegelijk met andere bemesting worden gebruikt
- De dosering: hoeveel en hoe vaak moet je het strooien

Groenbemesting

Groenbemesters zijn planten die snel groeien, soms stikstof uit de lucht kunnen opslaan, en die je later weer onderspit. Op die manier voegen ze weer veel organische stof aan je grond toe. Kies geen groenbemesters uit de koolfamilie, zoals mosterd of raapzaad. Tenzij je ze alleen in je kolenvak zet.

Eerste keus tijdens het tuinseizoen is phacaelia, ook wel bijenvoer genaamd. De bijen zijn er gek op. Het wordt 80 cm hoog en bloeit paars. Het vriest in de winter dood en laat zich prima composteren. Het zaait wel uit, maar de jonge plantjes zijn makkelijk te wieden of te schoffelen als je ze niet wilt. Ook komkommerkruid (borago) kun je gebruiken (zaait flink uit). In oktober kun je winterrogge zaaien. Dit houdt je grond in de winter bedekt. In maart spit je het onder. Dit is zwaar werk, daarom vindt lang niet iedereen dit fijn.

Op internet, in zadengidsen of tuinboeken kun je nog meer groenbemesters vinden.

Bijlage 1: handelsmeststoffen

De meest gangbare merken zijn:

- Ecostyle. www.ecostyle.nl
- DCM. www.dcm-info.nl
- Viano. www.viano.be
- Culterra. www.culterra.nl

Ecostyle, Culterra en DCM kun je kopen bij Welkoop en de grotere tuincentra. Viano kun je kopen bij de firma Bos Park Tuin in Roden, aan de Bloemstraat 19A. De prijzen richtprijzen.

Kalkmeststoffen

Geschikt voor voorjaarsbekalking:

- DCM-zeewierkalk korrel. € 12 voor 20 kg, genoeg voor 200 m²
- Viano zeewierkalk korrel. € 13 voor 25 kg, genoeg voor 250 m²
- Ecostyle AZ-kalk. € 15 voor 20 kg, genoeg voor 200 m²

Geschikt voor najaarsbekalking:

Hiervoor kun je bovenstaande kalksoorten prima gebruiken. Maar je kunt ook kiezen voor:

- Dolokal
- DCM-groenkalk met Magnesium. € 12 voor 20 kg, genoeg voor 250 m²

Gedroogde koemestkorrels

Deze kun je van verschillende huismerken kopen. Bij Welkoop kosten ze € 13 voor 25 liter. En € 23,50 voor 50 liter. Dure vorm van organische stof toevoegen.

Samengestelde organische meststoffen

- Culterra groen: N-P-K = 10-4-6. Kost € 30 voor 25 kg, genoeg voor 125 m²
- Viano Leguma: N-P-K-Mg = 5-6-13-4. Prijs onbekend, 20 kg voor 100 m²
- DCM-groentemest: N-P-K-Mg = 6-3-12-2. Kost € 23 voor 10 kg, genoeg voor 125 m²
- Ecostyle moestuinmest: N-P-K = 4-2-8. € 19 voor 8 kg, genoeg voor 80 m²
- Welkoop organische tuinmest N-P-K onbekend. € 20 voor 20 kg, genoeg voor?

Enkelvoudige meststoffen

Ook hier heb je vooral keus uit Ecostyle en DCM. Kijk maar eens rond op internet.

Veel gebruikte bijmesting:

- Bloedmeel voor extra stikstof (N). Werkt snel. Geschikt voor extra bijmesting voor stikstofbehoefteige gewassen tijdens het groeiseizoen
- Patentkali voor extra Kalium. Bevat ook Magnesium. Niet overal meer verkrijgbaar
- Vinasse voor extra Kalium.
- Beendermeel voor extra fosfor (P). Dit heb je niet gauw nodig als je een goede basisbemesting gebruikt.